

Justitiedepartementet
111 52 Stockholm
ju.registrator@regeringskansliet.se

Slutredovisning uppdrag 9 i regleringsbrev 2023; Uppföljning av skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring

Härmed överlämnas slutredovisningen av uppdraget kring uppföljning av skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring som gavs till Migrationsverket i regleringsbrevet för 2023.

Maria Mindhammar
Generaldirektör

Bilaga:

Slutredovisning uppdrag 9 i regleringsbrev 2023; Uppföljning av skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring

Slutredovisning uppdrag 9 i regleringsbrev 2023; Uppföljning av skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring

Uppdrag 9 i regleringsbrevet för budgetåret 2023 handlar dels om redovisning av tillämpningen av den nya bestämmelsen om uppehållstillstånd för vissa högkvalificerade personer som vill söka arbete eller undersöka förutsättningarna för att starta näringsverksamhet i Sverige i 5 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716), dels om redovisning av statistik beträffande kontroller av arbetsgivare enligt 6 kap. 6 b § utlänningsförordningen (2006:97), och anmälningsskyldighet enligt 6 kap. 6 c § utlänningsförordningen.

Regleringsbrevsuppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 28 februari 2024. Uppdraget delredovisades till Justitiedepartementet den 29 augusti 2023 (Dnr 1.1.1.2-2023-12467).

Tillämpningen av bestämmelsen om uppehållstillstånd för vissa högkvalificerade personer som vill söka arbete eller undersöka förutsättningarna för att starta näringsverksamhet

Upphållstillstånd för vissa högkvalificerade personer som vill söka arbete eller undersöka förutsättningarna för att starta näringsverksamhet i Sverige enligt bestämmelsen i 5 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716) benämns vidare som arbetssökartillstånd. Migrationsverket har registrerat 4 400 ansökningar om arbetssökartillstånd mellan den 1 juni 2022 och den 5 februari 2024. Flest ansökningar inkom från medborgare i Indien (1 116), följt av Pakistan (750), Iran (567), Nigeria (334) och Kina (214).

Antalet avgjorda ärenden för arbetssökartillstånd är 3 085 under samma tidsperiod. Övriga 1 315 ärenden är fortsatt öppna och hanteras för närvarande av myndigheten.

Sista stängande beslut¹ för de avgjorda ärendena var bifall för 254 ärenden och avslag för 2 658 ärenden. Resterande 173 ärenden har avskrivits eller avvisats. Den absoluta majoriteten av avslag beror på avsaknad av heltäckande sjukförsäkring,

¹ Eventuellt överklagande kan förändra ett stängande beslut

antingen som en enda avslagsgrund, eller i kombination med ej uppfyllda krav gällande utbildning eller självförsörjning.

Flest tillstånd om att söka arbete eller starta verksamhet har beviljats till medborgare i Iran (56 bifallsbeslut), följt av Indien (50), Pakistan (28), Kina (27) och Sri Lanka (16).

För inkomna ansökningar har 494 remisser skickats till Universitets- och högskolerådet (UHR). Av dessa har svar erhållits för 418. Migrationsverket har fått faktura från UHR för perioden 1 december 2022 till 30 november 2023. Givet antal remissvar myndigheten mottagit under denna period (301) innebär det en genomsnittlig kostnad per remiss på c:a 5 900 kr. Därtill ha UHR fakturerat för ett engångsbelopp om 100.000 kr för utvecklingskostnader.

Av de 254 personer som har fått uppehållstillstånd för att söka arbete eller starta verksamhet saknar sammanlagt 131 person uppgift om registrerad inresa i Sverige och/eller folkbokföring under uppehållstillståndets giltighetstid, eller, i de fall uppehållstillståndet fortfarande är giltigt, vid tidpunkten för datainhämtningen.

Resterande 123 personer har bosatt sig, eller åtminstone rest in, i landet.

Av dessa 123 personer har 55 ansökt om annan typ av uppehållstillstånd efter beviljat arbetssökartillstånd, enligt uppdelning i tabellen nedan. 25 personer har fått beslut i sitt ärende, varav 19 bifall. Resterande 30 ärenden är fortfarande öppna.

Kategori av uppehållstillstånd	Antal inkomna ansökningar som efterföljer beviljat arbetssökartillstånd ²	Antal beslut	varav bifall	Antal öppna
Arbetstagare	33	18	18	15
Egen företagare	10	3	0	7
Arbetssökartillstånd	7	1	0	6
Övriga (nyetablerad anknytning, asylansökan i Sverige, anhörig till EES-medborgare)	5	3	1	2
Totalt	55	25	19	30

Majoriteten av de 18 personer som har fått uppehållstillstånd som arbetstagare efter ett beviljat arbetssökartillstånd arbetar inom yrken som kräver högskolekompetens eller fördjupad högskolekompetens (14 personer), utan någon dominerande yrkesgrupp.

Nedan redovisas uppgifterna i jämförelse med resultat av tidigare mätningar i januari-februari 2023³ och augusti 2023.

Uppgift	Februari 2024	Augusti 2023	Februari 2023
Inkomna ärenden	4 400	3 693	2 558
Remisser till UHR (utgående)	494	225	72

² Vid två eller fler ansökningar som efterföljer beviljat arbetssökartillstånd, räknas enbart den första efterföljande ansökan.

³ Uppdrag 12, RB 2022 för Migrationsverket.

Uppgift	Februari 2024	Augusti 2023	Februari 2023
Avgjorda ärenden	3 085	1 685	671
Avgjorda ärenden med bifall	254	129	51
Bifallsandel	8,2 %	7,7 %	7,6 %
Antal personer med bifall med registrerad inresa i Sverige (enligt definitionen ovan)	123	32	9
Antal personer med bifall med registrerad inresa i Sverige, som har beviljats ett efterföljande uppehållstillstånd	19	8	<5

I redovisningen ovan exkluderar vi de 131 personer som saknar uppgift om registrerad inresa eller bosättning i Sverige under arbetssökartillståndets giltighetstid. Det gör vi eftersom eventuella nya ansökningar om uppehållstillstånd i Sverige som dessa personer kan lämna in inte behöver ha någon koppling till det tidigare beviljade arbetssökartillståndet. Samtidigt kan det finnas fall där en sådan koppling finns trots att uppgifter om inresa eller folkbokföring saknas. Därför redovisar vi, i korta drag, statistik om eventuella efterföljande ansökningar om uppehållstillstånd för dessa personer nedan. Dessa uppgifter bör tolkas med försiktighet.

För dessa 131 personer har 9 efterföljande ansökningar om uppehållstillstånd lämnats in. Fem av dessa avser uppehållstillstånd som egen företagare, två avser uppehållstillstånd som arbetstagare och två avser en ny ansökan om arbetssökartillstånd. Ett av dessa ärenden har fått ett avslag, och resten är för närvarande öppna.

Kontroller av arbetsgivare enligt 6 kap. 6 b § utlänningsförordningen (2006:97)

Under perioden 1 juli 2022 – 5 februari 2024 initierade Migrationsverket 756 kontroller av arbetsgivare enligt 6 kap. 6 b § utlänningsförordningen. Av dessa har 591 slutförts och 165 är pågående.

De 591 slutförda kontrollerna har resulterat i att åtgärder vidtogs i 141 fall. I resten av fallen vidtogs inga åtgärder.

Under perioden februari-december 2023 har i snitt knappt fem årsarbetare arbetat direkt med efterkontroller. Därutöver tillkommer arbete med återkallelser som en effekt av efterkontrollerna och kostnader för ledning och stöd. Kostnaden bedöms därför uppgå till minst fem miljoner kronor.

Anmälningsskyldighet enligt 6 kap. 6 c § utlänningsförordningen (2006:97)

Migrationsverket skickar automatiskt ut en anmälningsblankett till arbetsgivare enligt 6 kap. 6 c § utlänningsförordningen (2006:97). Utskicken sker till samtliga arbetsgivare som bedriver verksamhet i följande branscher efter beviljat (beviljade) arbetstillstånd:

- Städ
- Hotell och restaurang
- Bygg
- Handel
- Jord- och skogsbruk
- Bilverkstad
- Service
- Bemanning
- Personlig assistans

Även arbetsgivare som har en nystartad verksamhet som har funnits kortare tid än ett år, eller som har ett företag som varit vilande en längre tid och inom det senaste året startat upp det igen, omfattas av anmälningsskyldighet.

Mellan den 1 juni 2022 och den 5 februari 2024 har 3 036 anmälningssblanketter skickats ut. Kostnad för utskick av anmälningssblanketter bedöms vara minimal då utskicken sker automatiskt i samband med beslut. Framtagande av rutin för utskick av anmälningssblanketterna bedöms ha kostat mindre än en miljon kronor.